

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Mária-főház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy óra . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyitltéri ozikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

E. Kovács Gyula.

Száll az ének...

A sir.
Itt vagyunk tebát.
Elkísértük koporsódat az utolsó utra.

Belenézünk a sirba. Ide temetnek hát Téged — a királyt, a főtiszt! Az a sok dicsőség, mely körülsgározt a büszke homlokod s mely egy országra hintette vakító fényét: megelégszik egy szük sírgödörrel.

Még egy pillantás koporsódra s mintha újra előttünk állanal. Szemeinkben újra felcsillannak a könyvek, keblünkben újra előtör a zokogás s remegő hangon mondjuk: *Isten veled!*

Dübörgnek a hantok. Egyik rög a másik után hull koporsódra. Végre mindent benyel a sir.

Mindent?

Mindent?

Nem.

A porhüvelyt temettük el csak: dicsőségidőitlen-időkre szól.

„Eljőnek az évek

Századjai s ezredei, letipornak

Mindent könyörtelenül;

Mindenne a sárba halált lelkeik...”

De té elni fogsz, s emberöltőről emberöltőre száll az ének...

... Rég volt, nagyon rég.

Ünnepet ült a nemzet.

Elzarándokolt a magyar költő király sírjához.

Ekkor épen *ötven éve volt*, hogy a magyar szabadságért esett el, karddal kezében...

Ez ünnepre eljött dicsőíteni őt a legnagyobb magyar színész.

Mint szélvész zugása harsogott ajkáról a szózatos ige...

Káprázatos, csodás jelenet volt ez. ...De mikor utolsót csendült a dicsőítő szózat, ajkán örökre elhalt a szó, szíve megszakadt s a költő-király, kinek dicsőségét hirdette, *kilopta lelke*ből a szent tüzet s magával ragadta az égbe...

Meghalt.

A költő-király *ölte* meg őt.

Ő vette el tőle az életet, de csak azért, hogy *örökre* éljen.

... Így szól az ének és száll tovább ...

... Száll, száll emberöltőről-em

beröltőre, századról-századra, évezerről-évezerre ...

Mindent bemohosít az idő, eltemet mindent, mint a sivatag homokja.

... Zugva rohannak a századok,

sok ember dicsősége eltűnik, valamint *Két város, a melyet*

A tenger árja benyel,

Csak tornyaik orma marad ki a vízből

E két torony orma: a költő s a színész-király.

Barabás Ábel.

E. Kovács Gyuláról.

A nagy tragikus sorsa országjárta foglalkoztatja a lapokat. Ujabbban a *Magyar Hírlap* írt róla érdekes tárczát *E. Kovács, a király* címen, melyből a következőket mutatjuk be közönségünknek:

E. Kovács Gyulát az első, sőt az egyetlen igazi magyar Shakspeare-interpretdtornak

lehet nevezni. Az ő *Learja*, *Hamletje*, *Othelloja*, *III. Rikárdja*, *Coriolánja* hosszú tudományos buvárlatoknak és egy mély gondolkodású filozofus elme vizsgálódásainak összeszűrődéséből támadtak és nem helyiérdekű, de európai értelemben nagyszabású művészi alkotások voltak. Hogy ez a vélemény nem elfogultság, arról alkalmam volt meggyőződni.

Néhány évvel ezelőtt megfordult Kolozsvárt egy angol tudós és esztetikus; az *oxfordi* egyetem tanára. Elfelejtettem, hogy hívták, de emlékszem, hogy a nevét akkor megtaláltam a lexikonban. Ez a rengő, őszszakállu idegen azt az óhaját nyilvánította, hogy szeretne valami *Shakspeare*-alakítást látni E. Kovács Gyulától, a kinek a hírért hallotta. Kincses Kolozsváron tudvalevőleg a vendég korlátlan ur s így az ángliusz óhaját is parancsnak tekintették: másnap előadták a kedvéért *Lear királyt*.

A hideg angol mereven, unottan ült a páholyban és nem nagy bizalommal bámult a színpadra, a hol egy kicsit rekedtes hangon beszélt érthetetlen napkeleti nyelven a vidéki színész. Nem sokáig tartott az angol egykedvűsége. Titokban megfigyeltem őt. Az öreg ur arcába mindinkább élet szállt és idegesen fészteledődik a helyén; a karja is akaratlan gesztusokat csinál. Egyszerre a közönség ámulva látta, hogy valaki egy első emeleti páholyban lázas szemmel, szenvedélyes taglejtésekkel előrehajol és hangosan szavalja Shakspeare verseit — angolul ... A tudós volt, a kit egy elragadtott Kovács Gyula játéka, hogy meglefedkezve magáról és a környezetéről, együtt kezdett élni és érezni a művész alakjával.

Mikor pedig vége volt a felvonásnak, az idegen már nem is felángolos, hanem teljesen angoltalan viselkedést tanusított. Tombolt, kiabált, hadonázott és tapsolt oly erőszakos, minden etikett és illemszabálytól ellenkező módon, amint azt a világ legmerészebb klakörjei sem merték soha tenni. Az angol tudós azután lement a színpadra, megölelte, megcsókolta a művészt és áradozva mondotta!

— Egész életemet Shakspeare tanulmányozásának szenteltem, a legnagyobb Shakspeare-színészekkel állandó érintkezésben állok, magának *Irvingnek* sokszor oszlattam már el egyes kételyeit. De csak most, ilyen interpretálás mellett kezdtem érteni költőim szellemét ...

A megvadult Albion-fi nem akart megválni művésztől; dédelgette, becézgette, egekig magasaltta, közbe pedig leszedett a maga honfiáról — még Irvingről is — minden mázt és platinát. A végén ajánlatot tett Kovács Gyulának, hogy színházat bérel számára *Londonban* és Shakspeare-ciklust rendez vele az angoloknak, hogy azok is megtudják végre, ki volt Shakspeare.

— De hiszen egy szót sem tudok angolul, — veté ellene a művész, aki különben méltóságos öntudatossággal fogadta a tudós elragadtatását.

— Nem is kell. Önt meg tudjuk érteni, ha hontottotta nyelven beszélsz is. ...

A londoni vendégjátékból még sem lett semmi. Kovács Gyula mindenféle ürügyeket talált, hogy kibújjék alóla: a be nem vallott, igazi ok az volt, hogy már igen fáradtnak, érezte magát ekkora vállalkozásra.

Ugyancsak hosszú tárczában foglalkozik vele a *Pesti Hírlap* is *E. Kovács Gyuláról* ezímen, melyből a következő részt tartjuk érdekesnek és jellemzőnek a nagy művészre nézve:

Ha emlékezni kell E. Kovács Gyulára, úgy látjuk a kolozsvári színház nemes tradíciókkal magasra emelt színpadán hatalmas, teljes, férfias, szép alakját, a mint a színjátszásban a legtekélyesebbre törekszik. Közel hatol a közönséghez, minden szava, minden mozdulata és arczjátékának minden vonása kész, kidolgozott alakítás. Egy férfiat

láltunk, a ki drámai és tragikus nagy szerepek alakításában *európai nívó*ra. Ha Shakspeare hazájában tolmácsolta volna gondolatait, ott is babér jut vala neki. Budapestén nem tudott megenni a Nemzeti Színháznál és ide nem térhetett vissza anyagi kalamitások miatt. A kiváló művész csak a színpadnak és a költészetnek élt, egyébbel nem törődött, impreszáriákat nem tartott, a fizetés-srőfölnak a mesterségét, sem az intrikákat, sem a csuszást-másztást nem értette és bizony vagyont nem gyűjthetett. Mindennél előbbrevalónak helyezte, ha például eljátszhatta *Keant*-t, a nagy színész tragédiáját.

Egy-egy ilyen szerepe előtt ott szokott sétálgatni a kolozsvári színház előtt a dombu gesztenyefák alatt egymagában a csendben fölemelt fővel, gondolkozva. Főlemelt fővel gondolkozott, pedánsan elegáns öltözetekben járt, barátait igen megválogatta és inkább visszavonulva egymagára maradt, semhogy léha társaságba kerüljön. A maga értékét tudta, de az elismerést és méltánylást nem hajszolta a színházon kívül, mert hisz odabent, míg a közönség mély csendben hallgatta szavát, megérezte minden jelenése után, hogy urrá lett a hangulatok fölött.

Mindig arra törekedett, hogy a közönség hangulatán uralkodjék s negyven évet meghaladott művészi pályáján egy perczig sem kételkedett, hogy erre a régi iskola eszközei a legalkalmasabbak. A jelenetekben fizikai erővel, organuma teljes felhasználásával szavalt, színpadi öltözkéiben a csillogót fényest szerette és igen a magyar díszruhát. De magyar érzést volt szívben és lélekben, gondolata minden rezgésében és kedvvel ápolott költészetének minden sorában.

Művészetével csakugyan misziót is teljesített, mert a hazafias darabok az ő felépítéivel a színházba vonták Kolozsvárt még az oláh diákokat is.

Az operette pedig és a bohózat ott leselkedett mellette. A drága primadonnák könyved mosolylyal és pikáns táncmozgalmasorítgatták időszakonként az E. Kovács Gyula szerepeit. De megint csak elő kellett venni és ha Pesten a színiügyekkel foglalkozók a kolozsvári színház műsorát olvasták, meglepetten kiáltottak föl:

— Kolozsvárott négyszer annnyi klaszikus és nemzeti előadást tartanak egy színházban, mint Budapestén mind az ötben.

Ezeknek pedig Kolozsvárott E. Kovács Gyula szerzett publikumot, mely úgy kívánta őt, hogy a legnagyobb operette divat közepén is megszólította a közönség az igazgatót — Drámát és tragédiát kérünk E. Kovács Gyulával.

Élete nem a közönséges emberek élete volt, művésze nem a közönséges színészeké, sorsa sem az. Halála a legezebb volt és ha megérezhette volna, hogy így fog meghalni, talán boldogabban viseli a hétköznapi terheit.

A gyászoló közönség, mely virágokkal borított ravatalát körülálja, országos részvétet képvisel. És csodálatot, hogy kivirva magának a magyar művész és költő ily gyönyörű halálát. Hogy lelke ott egyesült a harez mezején a Petőfi szellemével, mely hozzája szállott és magával emelte ...

E. Kovács Gyula.

Petőfi lelke ragadtott magával,
Ő jött el érte ama nagy napon,
Mídon sírjánál egybegyűlt a nemzet,
S zászlók lobogtak házak, tornyokon.

Te, tüzelkednek fénylő sugarával
Aranyozád be ezt az ünnepet,
Beharagoltad a népes pusztáidba
Határadalul a dicső szent nevet!

S nem vészett el e hang, mint a szél zugása,
— Oh, a te szavad visszhangra talált!
S míg milliók ajkán szállt feléd az éjlen:
Már érintett kezével a halál! ...

Van-e szebb vég, mint így, e helyt meghalni,
A hol a Hős, a Költő is pihen,
Ha bár az ágyuk ünnepszóra szólnak
A hajdan vértáztalt bérceken!

... A csatásokon frissen hordott rózsák,
Koszoru tenger lepi el a tért,
A segésvári szent sir nagy halottja
Juttat belőle néked is babért! ...

Balla Miklós.

E. Kovács Gyula
apja haláláról.

Ezernyolcszázszázvonzvanhét márcziusz-huszonharmadika éjjelén otthon vagyok Nagy-Ecseden. Házunk, vagyis a parókia egy kis halom forma emelkedésen nyugszik. A halom alatt kut van váluval, körülötte sáros, locspoesos moesár; a válutól nem messze szokatlanul széles, hatalmas, kopasz, fűzfa törzsök. Nem bírok betelni a bámulattal, hogy mily csodás fényességben tündöklök az égbolt. Különösen a mi házunk fölött ...

Soha ilyen ragyogás! S a mint így maidnem önkivületbe ragadtatva állok, nagy hírtelenséggel behorol a nap. Lázas gyorsasággal fellegok lepik el az eget; hullámzó moraj, eszeveszett örült kavargás közt mind süröbbre, mind fömöböttöbbre verődnek a felhő darabok, s alig néhány percz múlva átláthatlan fekete sötétség süllosodik a fölrre. A tompa morajt ijjesztő dübörgés, a suhogó kavargást éles csattogás váltja föl, lélegzetem eláll, fojtogat a sötét s a fekete burkot egy szerre oly vastag vakító fényfolyam hasítja keresztül, minőt a valóságban nem láttam soha. A zenit magasságából gyult ki s káprázatos rohanással csap bele a széles fűzfa törzsekbe — de ugy, hogy az menten ketté szakad és a mocsárba merül. A fölzárt mocsár darabig forrong, sistereg, majd elcsön-desül — a kénköves láng lassanként szelid világgá változik s oly gyorsan, mint elborult; kitisztul az égbolt, ... mintha nem történt volna semmi — ujából tündöklelesen ragyog szét a tájék ... Épen maradt minden, nem hiányzik semmi — csak a hatalmas fűzfatorzsök nincs sehol. Kiegette a villám, betemette a mocsár.

Fölbredek ... gyertyát gyujtok ... Kikelek az ágyból ... járok, kelek, tépelődök — nem tudom mihez kezdjek ... Mi ez? Mit jelentsen ez? Az nem maradhat ennyiben. Ennek nincs vége itt. Történni kellett valaminek otthon ... Ez nem olyan közönséges álom, melyre amugy félvállról, lelketlen cinizmussal odavethetjük: eh az álmok a gyomorból jönnek. Ezt nem lehet csak ugy, mint Macbet mondja: „nyár felhőként hagynunk vonulni át” ... Reggel sürgönyözni fogok — tán van összeköttetés Ecsedig ... Most mit tehessek? Éjszaka — lefekszem ujból ... alszom is nem is. Reggel 8 óra előtt a színházhoz megyek. Sürgönyözni lehetetlen. Máté-Szalkáról, Nagy-Károlyból nem viszik ki — a nehéz álom kellemetlen mómora, kábultságában teszek, beszélek mindenkivel mindent, nem bírok egy perczre se szabadulni nyomasztó sulya alól.

Tíz óraker elvégzem a próbát, felmegyek az emeletre, művezetői irodámba — bezárkózom — bezárom belülről mind a külső, mind a belső ajtót ... tanulnom kell Ádámot ... ez még szerencse — ez szorakoztatni fog ... Halandónak az ajtót ki nem nyitom déttutáni egy óráig ... Ez alattkés lesznek a relaxititacióval — az ember tragédiája újabb előadására készültünk — — alig mormolom át az első két-három színt: a külső ajton kopognak, még pedig nem is rendesen, hanem meglehetősen grombában és tartósan.

— Jó jó, gondolom — csak kopogj! — várhaszt, mig kinyitom — — ha meg unod, majd elmég, bárki légy.

Csakugyan — elhallgat — elmegy.

Felveszem a szerepet — de hó! hátha

levél vagy sürgöny — mert lehet minden — az ablakhoz futok — még csak most érhetett le a földszíre, onnan az utcára — kinyitom a belső ablakot — lesem ki a külsőt — hát csakugyan távirdaszolga.

— Megálljen! Kit keres?

— Kovács Gyula urat.

— Mi az?

— Sürgöny!

Pár percz múlva előttem áll. Átveszem

— elmegy. Bezárkózom ujból duplán.

— No most! Mi lesz? Mi ez? Felbontsam? Nem! később. Ledobom az asztalra.

Ott állok felette — nem bánom — nem nyulok hozzá — nem bomtom fel mig meg tanulom a szerepem — mert ki tudja mi van benne — hátha aztán nem leszek képes tanuló — — ebben nem lehet jó — — majd csak azután — nem engedem zavartatni magam. Felveszem a szerepet — — olvasom — — motyogok — — kiállok is egyet egyet, hogy elverjem a kellemetlen gondolatot. Hiába való komédia — — szemem, de különösen az eszem folyton a sürgönyön.

— Bolond vagy! Hisz ez nem tanulás.

— Ez képtelenség — csak a szád jár — de az eszed. — — Jöjj előbb tisztába — — azután nyugodj meg — — aztán tanulj!

Bontsd föl! Kezdem — — össze-visz-sza forgatom, vizsgálom a külsejét. Uram

bocsásd! Gusztáltam, mint a felbirt.

A feladás helye: Mátészalka.

— Na! Miért nem Nagy-Károly? Itt a veszedőlem. Már vége. Ez mutatja, hogy nem lehet jó! Vajjon ki? Apám? a törzsök nem lehet más. Még Szalkáról nem kaptam sürgönyt életemben soha. Itt csak reneki-vüll dologról lehet szó. Nem hallottam, hogy apám beteg lett volna. — — Na ne félj! Ki kell ezt állani előbb-utóbb. Rajta!

— Megfeszítem magam — leveszem a tenyerem —

— Tudtam! Megesküdtem volna, — a hatalmas törzsök: Nos? Hát az álom

semmi?

„Nagy apa ma éjjel három óraker meghalt. Havas Gyula.” Az unokaöcsém. Ebből áll a sürgöny. Néhány szó csak; de nekem elég volt, hogy az asztalra boruljak. Nem vigasztalt Ádám.

Halottam az Urat: „Tűnj és bizva bizál!” De csak sirva sirtam ...

Azt forgatva szent meggyőződéssel fájó lelkemben: Ime, mikor rám szállt az a nehéz álom, az én derék hatalmas jó apám akkor kezdett viaskodni a halállal, s mikor az a vakító fényfolyam végig hasította a fekete eget, mikor a korhadt törzskéket ketté szakítva a föld alá tüntette: fáradt földi hűveléből akkor lebbent ki a lelke.

Délután utra keltem. Otthon voltam a temetésén. Utána tudakozódtam. — — S ugy volt minden, a mint álmodtam és hittem.

Magyarázatok meg.

A legszebb áldozat.

(E. Kovács Gyula halálára.)

Segesvári mezőn ércből van egy oltár:
Sok ezer ajakról égbe száll a zsoltár.
Dicsőítő ének, babérlevél, pálma ...
A sok áldozatnak se szeri, se száma.

Petőfi a *Menyőből* letekint a *Földre*;
Nézi az ő népet, nézi gyönyörködve. —
Oda tüzi a nap aranyos sugarát,
Behintí fényével az ünneplők arcát.

Elhangzott a Hymnus, átvezgett a légen ...
Elfogták angyalok odafenn az Égben!
Az ércszobor előtt elhallgat a tábor,
Eltűnik az ige imás ajakáról.

Az előmlő csendben, mint egy hős dalia,
Oltár elé lép a költő *apostola*.
A ki megértette, igéjét hirdette,
Isteni ihlettel a szívünkbe véste!

Áldozni jött Ő is, nem babért, sem pálmát,
Nem az emlékezés halovány virágát:

Az oldarra alja izzó szíve véré...
Sugárzó lelkének világító fényét...

Fenn a magas Égen a költő szelleme,
Lemutat a gyászos csata mezejére,
Felcsendül körülte angyalsereg kara:
Ime! az oltárnak legszebb áldozata!

Serény Aladár.

E. Kovács Gyula ravatalon.

Gyászba borult a város.

Bánatos, szomorú emberek mindenütt. Seholy egy mosolygó arc, seholy semmi vigáság: mert ravatalon fekszik a város több évtizeden át szeretett és ünnepeztetett művésze: E. Kovács Gyula.

A ravatal a színház udvarán van, mely fekete gyászt öltött.

A szinpad széles bejárójában fekete mennyezet alatt van a drága halott márványszínű érczkoporsója, kosszorukkal borítva.

Körül, fent, alatt mindenütt gyász, feketeég.

Gyászba öltözött emberek jönnek mennek, s áhitattal nézik a nagy halott koporsóját.

Mert csak a koporsója volt látható, melybe elzárták ott a segesvári csatáson.

A végzet nem engedte meg, hogy még egyszer megpillantsuk azt a büszke homlokot, azt a csodálatosan szép arcot, melyhez hasonlót még a régi görög szobrászok vésője sem alkotott.

Elzárva a halott király, csak a koporsót nézhette a közönség könybeborult szemmel.

A ravatalnál valóságos bucsujárás.

Egymásután jönnek a küldöttségek és teszik le kosszorjukat a koporsóra.

Sa néma csendben, könnyező szemmel állanak ott pályatársai: a színészek.

Mint az Apostolok, kik Mesterüket vesztették el, úgy állják körül a ravatalt.

Nagy az ő gyászuk, mert elvesztették benne az utólráható ideált, ki felé csodálatos tekintetű félszáz év óta Magyarország egész színészete!

A részvét.

Abból a töméntelen táviratból és levélből, mely a gyászoló családhoz érkezett, még a következőket említhetjük fel:

Mély bánatodban fájdalommal osztozunk, Feleki Miklós és neje.

Legőszintebb részvételem a megdöbbentő csapáshoz. Gyenes László.

Drága férje, Gyula váratlan tragikus halála feletti lesújtó tenger mély bánata közepette fogadja igaz baráti részvételem. Mennék, de nem mehetek, mert érzem, hogy gyöngye vagyok, érzem, hogy a szívem szakadna meg a kedves halott ravatalánál. Csorvassy István.

Magyar színművészetünk nagy veszteségének gyászos híre mélyen megrendítette Debreczen város közönségét is s vizsgálatlanul fájdalommal igaz részvétellel osztozunk. Komlóssy Árpád főjegyző, polgármester helyettes.

Mély megdöbbenéssel értesülünk arról a nagy gyásztól, mely a Nagyságos asszonyt s a magyar színművészetet férje halálával

sújtotta. Adja az Ég, hogy könnyen viselje el e fájdalmat, melyet mindnyájan érzünk. Krecsányi színtársulata.

Nagyságodallal érzek a nagy bánatban, bár az én igaz fájdalom csak gyöngye sőhaj a nagy halott mellett. Bartos Gyula.

Mélyen megrendülve a váratlan csapástól, a mely őnt és családját érte, szívünk mélyéből részvétünket fejezzük ki, Székely Miklósné és fia Tibor. (Homoród.)

Fogadja legmélyebb részvétünket. A csapás miudnyájunkat megrendített. A szabadkai színtársulat.

Ugyancsak a szabadkai színtársulat (Szentesről) a következő táviratot intézte a színházhoz: Szeretett pályatársunk: E. Kovács Gyula, a nagy művész és poéta elhunyt a töltött fájdalommal összeolvadva a tietekkel.

Mély megilletődéssel értesültem a nagy szerencsétlenségről, a mely férje elvesztésével érte Nagyságodat. Az ég adjon erőt a fájdalom elviselésére, a melyben őszintén osztozik. Áldor Juliska.

Siratjuk a nagy költő színészt. Gyászoljuk szívünk mélyéből a feledhetetlen jó barátot és kollégát. Nagyságod megtört szívénél adjon az ég vigasztalást. Mándoky Béla és neje, Foltényi Vilmos és neje.

Lapból tudjuk a borzasztó csapást; fogadják mély részvétünket a megrendítő szerencsétlenség fölött. Keresztury Apollonia, Boesky család.

Kedves bátyám halálával fogadják őszinte részvételemet. Ifj. Kovács Gyula.

Hozzá méltó szebb halállal nem vesztettük volna őt el. Lelkünkkel mind ott vagyunk és sirunk a mi mesterünk, a legnagyobb művész koporsója fölött. Heltai Nándor és neje.

A gyászír engemet és egész családomat megrendítette. Felejtetlen férje elhunyt Nagyságodra örökös gyászt, színészettünkre kimondhatatlan veszteséget hozott. Enyhítse bánatát távollévő tisztelőinek őszinte részvéte. Krecsányi Ignác.

Őszinte részvételemet küldöm. Szacsvainé-Boér Emma.

Fogadja igaz fájdalomunk és részvétünk őszinte szavát. Magyar színház igazgatósága és személyzete.

Kérlek családodnak a titeket ért nagy csapás feletti részvétünket anyám részéről is kifejezni. Zeyk Géza. (Gyeres.)

Az utolsó nagy magyar tragikus együtt siratja veletek kollégátok. Göth Sándor.

Városunk polgársága őszinte részvétellel osztozik Nagyságod mérhetetlen bánatában. A vizsgálatás nagy lésene adjon Nagyságodnak erőt a nagy csapás elviselésére. Herman polgármester. (Szatmár.)

Megrendült szívvel veszek részt fájdalomukban, az óriási veszteség sulya alatt, mely E. Kovács Gyula halálával a magyar színművészet és különösen a kolozsvári Nemzeti Színházat érte. Balassa Jenő.

A retentő csapás fájdalommal osztozunk mi is. Együtt gyászol, együtt érez önkkel az egész magyar színészete. A hazafiság szent tüzeben égett el... Oh, ez dicsőséges halál! Fenséges elmulás! Százszor áldott legyen emlékezte! Ditrói és neje.

A márc. 15. bizottság részvéte. A márc. 15. állandó bizottság Deák Albert elnök vezetése alatt tette le nagy babér kosszorját. A két méteres kosszor széles nemzeti színű szalagján „Kovács Gyulának, a jó hazafinak, a kolozsvári márc. 15. állandó bizottság” felirat volt. A küldöttség fél 12 órakor jelent meg a ravatal előtt. Részt vettek: Feilitzsch Arthur báró, Szekula Ákos, Polez Rezső, Virányi István, Ábrahám Antal, Kovács János, Ferenczi Zoltán, Kuskó István, Ferenczi Gyula. Deák Albert a ravatal előtt a következő beszédet mondotta:

névára a legkisebb árnyék vetődjön? Nekem csak egy örökségem van szükségem és az az anyám szeretete. E megbecsülhetetlen kincsét adja nekem és minden egyéb elveszhet!

Gábrriel, a szeretet és odaadástól sugárzó szép arcát az anyjához emelte. Életem az utolsó csepp véréis oda adta volna érte.

Nem csuda, hogy az anyja olyan rajongó szeretettel szerette! Sírjún hullottak a fiára a könnyei, amint megcsókolta. Volt-e valaha fia — gondolt — ily jó, ily igaz?

— Anyám, feleldjék el a családusunkat, — mondá — az ifju. Ne feledje, hogy ha én elég önző volnék megengedni, hogy magát én értem feláldozza, az hasztalan volna, sem az anyám, sem másoknak az esküje nem érne semmit, ha az esketési jegyzőkönyvnek a hiányzó lapjai meg nem kerültek. Midőn egyedül vagyunk, anya és fia lehetünk, mások előtt fen kell tartani a pártfogóné és a pártfogolt régi karakterét.

Es anyám, nézzem ide — a milyen könnyedén ezt a bogáncs pelyhet elfújom, éppen úgy elűzők minden álmot, hogy valaha egyéb lehessen, mint Holmes Gábrriel, a maga szerető fia.

XXVIII.

Gábrrielnek a gazdagságról, rangról és állásról való álma bevégeződött és ismét az élet praktikus mindennapi realitásaival állott szembe.

Áldozatát meghozva, az ifju elhatározta, hogy sorsát nyugodtan és vidám kedéllyel viseli.

Nem zúgolódik, nem elégedetlenkedik, nem gondol arra, ami lehetett volna, sem modorában, sem szavaiban, sem tekintetében nem lesz nyoma annak a megpróbáltatásnak, melyen keresztül ment. Felemelkednek abból

„A kolozsvári március 15. állandó bizottság nevében teszem le e kosszorokoporsóra, hogy szellemedhez szóljunk szeretett bajtársunk, jó barátunk. Örök emlékü tagtársunk, a ki együtt működött velünk a honfui kötelességekben.

Emléked örök és helyed betölthetetlen. A szeretet, a tisztelet, a hálá, a fájdalom legigazabb emléke képes minket emlékedhez. Könnyek között sóhajunk emléked legyen áldott, áldott, áldott és örök. Ezután a bizottság felvonult az elhunyt görög templomutcai sikátorban levő lakására. Itt az özeveg előtt tolmácsolta meg ható szavakban az elnök, a bizottság fájó részvétét.

A Petőfi-Társaság részvéte. Bartók Lajos és dr. Ferenczi Zoltán ma délből felkeresték az elhunyt özevegét, tolmácsolták előtte a fájó részvétet, melyet a társaság e súlyos veszteség felett érez.

A magyar államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének tisztikara Pollák Lajos felügyelő vezetése alatt jelent meg az elhunyt lakásán.

Mészáros Kálmán a színész egyesület nevében tette le a kosszorot.

Kolozsvár város részvétél Nagy Mór h. polgármester tolmácsolta.

A Magyar Polgár kosszorját Ajtay K. Albert és ifj. Téglás Gábor tette le.

A budapesti nemzeti színház részéről Náday Ferencz, Ivánffy Jenő és Dezső József.

A Népszínház képviseletében Géczy István.

A Vigszínházat Megyery Dezső, Várady Albert, Földessy Sándor.

A nagyvárad Szigligeti-Társaság megbízásából Radó Ignác.

Az „Itthon” részvéte.

A kolozsvári hírlapok „Itthon” köre részéről a ravatalnál ma délelőtt 9 órakor Magyar Mihály elnök vezetése alatt megjelentek Kuskó István, Sebesi Samu, Téglás Gábor és Barabás Ábel hírlapírók. Magyar Mihály dr. Esterházy László előtt rövid szavakban tolmácsolta az „Itthon” részvétét s ráterte a ravatalra az „Itthon” hatalmas cserkosszorját, melynek széles nemzeti színű szalagján a következő felirat van!

Ugy estél el, mint egy hős!

E. Kovács Gyulának — a kolozsvári hírlapírók „Itthon”-köre.

Küldöttségek.

A tegnap és a ma reggeli vonatokkal Budapestről és a vidékről többen jöttek Kolozsvárra E. Kovács Gyula temetésére.

A Petőfi-Társaság képviseletében Bartók Lajos jött el, ki gyászbeszédet tart a színház udvarán.

Az országos színész egyesületet Mészáros Kálmán képviseli.

A budapesti Nemzeti Színházat Ivánffy Jenő, Náday Ferencz, Dezső József képviseli.

A Népszínházat Géczy István és dr. Fodor Oszkár képviseli.

A színtársulat érkezése.

A színtársulat ma reggel érkezett meg Kolozsvárra. Az elsőrendű tagok Follinus igazgatóval együtt mind előttek, valamint a kardalosos nagyrésze. A színtársulat több nőtagja is előtte a temetésére.

A színészek, mihelyt megérkeztek, először is a színház udvarára siettek, a hol letezték kosszorjukat pályatársuk ravatalára.

*

Bölyny intendáns érkezése.

Bölyny József intendáns nejével együtt tegnap este a gyorsvonattal érkezett meg Kolozsvárra és a New-York szállodába szállott.

Ugyancsak e vonattal jött Fáy Sze-réna, a színtársulat tragikája.

*

Küldöttségek. A testületek kosszorúit küldöttségek helyezték a ravatalra. Debreczenből érkezett a reggel egy társaság, mely „Költőnek és színésznek hálás kegyelettel” letette a debreczeni Csokonai kör szép kosszorját.

Nagyvárad város szinügyi bizottsága is testületileg jelent meg Kovács Gyula ravatala előtt s a kosszor, a nagy halott koporsójára helyezte.

A „Szigligeti társ.” kosszorját is küldötték hozta. A lila színű szalagon Kovács Gyula rendes tagjának felirat díszlett.

Megható volt egy kosszorú kevés szavú, de sokat mondó felirata:

... És elmentél Petőfihez... Megyeryi Dezső.

*

Nagyváradról Szathmáry Zoltán és dr. Deési Géza szerkesztők jöttek el a temetésre.

Gyászbeszéd.

A legújabb megállapodások szerint a koporsónál a gyászszertartást Szász Gerő ref. esperes, az elhunyt lelki jó barátja fogja végezni.

A kolozsvári nemzeti színház részéről Szentgyörgyi István fog gyászbeszédet mondani.

A bpesti nemzeti színház részéről Ivánffy Jenő fog beszélni.

A Petőfi-társaság nevében Bartók Lajos alelnök tart gyászbeszédet.

*

Kovács Gyula előzete. Sajátságos tulajdonsága az emberi természetnek az, hogy ösztöne előre megsugja a bekövetkezőt. Így történt E. Kovács Gyulával is. Kovács Gyula, ha a hónap végén néhány napra elutazott, nem törődött a gázsijára vonatkozó jegyzék aláírásával. Hiába figyelmeztette őt Tóth József, a főpénztáros elutazása előtt, mindig azzal felelt: Ejh, hagyjuk, majd, ha hazatérek, aláírom.

Most azonban szokása ellenére már 28-án felkereste Tóth Józsefet, kérte a fizetési ívét kiállítás és aláírás végett. Tóth figyelmeztette Kovácsot, hogy van arra elég idő, hisz az ünnepélynek már elseje előtt vége lesz. Kovács azonban ezuttal nem tágitott. Sürgőtte az ívet s azt azzal indokolta, hogy nem lehet tudni, hogy 1-ig vele mi történhetik.

Kosszorok.

A kosszorok halmaza borítja a ravatalt s ékíti a színház egész udvarát. Ezekből lejegyeztük a következőket:

E. Kovács Gyulának — Láng Etel.

A legjobb testvér és rokonnak — Sege-sváry József és neje Kovács Irma.

E. Kovács Gyulának — a kolozsvári kereskedők és kereskedő ifjak egylete.

... És elmentél Petőfihez — Megyeryi Dezső.

E. Kovács Gyulának — Tóth József és neje.

A nagy tragikusnak — a győri színház tagjai.

Az én imádott uramnak, a viszontlástásig Rózsa.

Felejtethetetlen derék jó atyáknak. Ilona és Etelka.

Isten veled. Dr. Esterházy Sándor.

A nagy művésznek — „Viola”-virág-csarnok.

Kétszer is nyit az akácia virága, Hervadjon el sírodon is egy ága.

Szunyogh Péter, Radl Ödön, Márkus László, Balázsházi Iván.

E. Kovács Gyulának — Zobácz Ferencz családjá.

E. Kovács Gyulának — Jokai Mór.

Legmélyebb részvétük kifejezéséül — Bölyny József és neje.

E. Kovács Gyulának — Prielle Cornelia.

A kitünő művésznek pártolója — Br. Bánffy Dánielné.

E. Kovács Gyulának régi pályatársa — Ajtai-Szabó Pepi.

E. Kovács Gyulának — Follinus Aurél.

E. Kovács Gyulának, a felethetetlen pályatársnak — A kolozsvári Nemzeti Színház tagjai.

E. Kovács Gyulának — A kolozsvári Nemzeti Színház választmánya.

E. Kovács Gyulának, drága rendezőnknek — A Nemzeti Színház műszaki személyzetének tagjai.

E. Kovács Gyulának — Szvacsina Géza és neje.

Kedves Gyula bácsinak, szeretettel — Egressy Gábor unokája: Gabriella.

E. Kovács Gyulának — A kolozsvári hírlapírók „Itthon”-köre.

E. Kovács Gyulának — Magyar Mihály.

E. Kovács Gyulának — A Magyar Polgár szerkesztősége.

E. Kovács Gyulának, a jó hazafinak — A kolozsvári márc. 15-iki állandó bizottság.

E. Kovács Gyulának — Feld Zsigmond és társulata (az „Ellenzék” szerkesztősége után).

E. Kovács Gyulának, a nagy művésznek — A kolozsvári m. á. v. üzletvezetőség tisztikara.

E. Kovács Gyula emlékének, Marosvásárhelyi barátjai.

E. Kovács Gyulának Pongrácz Lajos zenekara.

„A kitünő művésznek.” Báró Bánffy Dánielné. (Sárga és kék szalag.)

E. Kovács Gyulának, Kolozsvár szabad királyi város közönsége.

E. Kovács Gyulának. A Budapesti Nemzeti színház igazgatósága.

Fővárosi Dalos színház. E. Kovács Gyulának.

E. Kovács Gyulának Csorvassy István.

Kolozsvári könyvnyomdászok. E. Kovács Gyulának.

Szeretett bátyjoknak, Kálmán és Gyula.

A debreczeni Csokonai Kör.

Erdélyi Irodalmi társaság. E. Kovács Gyulának, szeretett tagjának.

A budapesti nemzeti színház személyzete.

E. Kovács Gyulának. „Ott essem el én, a harc mezején.”

Baintner Hugó és családja. Igaz részvétellel.

Stief Jenő és társa (Pekete szegélyű fehér szalagon lant).

Egykori népszínművész társának, E. Kovács Gyulának — Ajtai K. Szabó Pepi.

A Színház részvéte.

Délelőtt a nagy halott özevegéhez, mint a színtársulat Bölyny intendáns vezetésével, hogy részvétüket kifejezzék elvesztett pályatársuk fölött.

A társulat részvétét Bölyny József intendáns tolmácsolta meg ható szavakban.

AZ „ELLENZÉK” TÁRGYAI.

1899. Augusztus 5.

Hilary.

— A „Tövises és narancsvirágok” szerzőjétől. —

Angolból fordította: ANICA.

XXVII.

A Gábrriel történetének a folytatása.

(Folytatás.)

(71)

Ah Gábrriel, ez nem helyes, ez nem igazságos! Ennek a tudata meg fog ölni. En magamat akarom feláldozni, nem tégedet! tevé utánna hével. Azt fogom tenni, a miről azt gondoltam, hogy nincs olyan gyötrellem, mely reá bírjon, hogy azt megtegyem. Atyáddal kötött házasságomat nyilvánosságra hozom és a jogaidat követelem. Gábrriel, ezt meg kell tennem, vagy meghalok!

Az ifju halvány, de tántoríthatatlan arccal nézett rá.

— Azt soha sem fogja tenni! mondá. Ha anyám azt tenné és a czimet megnyerné számomra, én nem fogadnám el! Oh anyám, hát nem hiszi el nekem, midőn azt mondom, hogy drága fejének egy haja szála becsesebb előttem mindennél? Azt gondolja, hogy én elviselném az életet, ha tudnám, hogy a maga drága neve szájáról szájra jár, hogy történetéről beszélnek, hogy az anyám szép szerelmi álmát és annak szerencsétlen befejezését, a világ elbeteleznék?

Azt gondolja, hogy egy királyság elnyeréséért megengedném, hogy a férje hidegen nézzem rá, hogy gyermekei később azon csodálkozzanak, hogy minő történet volt az anyjuk nevéhez fűződve? Azt gondolja, hogy én megengedném, hogy anyámnak a

névára a legkisebb árnyék vetődjön? Nekem csak egy örökségem van szükségem és az az anyám szeretete. E megbecsülhetetlen kincsét adja nekem és minden egyéb elveszhet!

Gábrriel, a szeretet és odaadástól sugárzó szép arcát az anyjához emelte. Életem az utolsó csepp véréis oda adta volna érte.

Nem csuda, hogy az anyja olyan rajongó szeretettel szerette! Sírjún hullottak a fiára a könnyei, amint megcsókolta. Volt-e valaha fia — gondolt — ily jó, ily igaz?

— Anyám, feleldjék el a családusunkat, — mondá — az ifju. Ne feledje, hogy ha én elég önző volnék megengedni, hogy magát én értem feláldozza, az hasztalan volna, sem az anyám, sem másoknak az esküje nem érne semmit, ha az esketési jegyzőkönyvnek a hiányzó lapjai meg nem kerültek. Midőn egyedül vagyunk, anya és fia lehetünk, mások előtt fen kell tartani a pártfogóné és a pártfogolt régi karakterét.

Es anyám, nézzem ide — a milyen könnyedén ezt a bogáncs pelyhet elfújom, éppen úgy elűzők minden álmot, hogy valaha egyéb lehessen, mint Holmes Gábrriel, a maga szerető fia.

XXVIII.

Gábrrielnek a gazdagságról, rangról és állásról való álma bevégeződött és ismét az élet praktikus mindennapi realitásaival állott szembe.

Áldozatát meghozva, az ifju elhatározta, hogy sorsát nyugodtan és vidám kedéllyel viseli.

Nem zúgolódik, nem elégedetlenkedik, nem gondol arra, ami lehetett volna, sem modorában, sem szavaiban, sem tekintetében nem lesz nyoma annak a megpróbáltatásnak, melyen keresztül ment. Felemelkednek abból

a csap

Debreczen részvéte. Dr. Esterházy Lászlóhoz, Kolozsvár szab. kir. város főjegyzőjéhez ma a következő levél érkezett:

Kedves barátom és kollégám!

Engedd meg e bizalmas megszólítást, de a magyar embert az öröm és a bánat s kivált ez utóbbi hozzá közelébb egymáshoz. Nektek pedig — az egész magyar haza művelt közönségével együtt — bánatot okoz van; nekünk debreczenieknek is, mert hisz a miénk is volt, nekem magamnak is, mert hiszen nekem is kedves, szeretett barátom volt az, a ki nincs többé! Az, a ki legszentebb hivatásának, hazafias működésének közepette lett áldozata a kimagyarázhatlan végzetnek.

Ecsedi Kovács Gyula

a nagy művész, nincs többé! Meghalt, elesett ő is a csatamezőn — majdnem úgy, miként az a lángszellem, kinek dícsőítésére szállott síkra ő, a nagylelkű, a nagyszívű igaz magyar!

De befejezem ajajveszélésemet, hiszen méltóbban elsrátják őt a méltók s én kénytelen vagyok leszállani az ideális magaslatról a sivár mindennapiság alantaságára, a midőn kéréssel fordulok hozzád.

Debreczenből a Csokonai-kör, melynek annyiszor működött szívesen közre a drága jó ember, küld koszorút; Gércsy Kálmán és dr. Benedek Jánost (I. alelnök és titkár) kértém föl erre sürgetően tegnap. — hogy ők mint fogják elintézni, nem tudom. Debreczen város tanácsa nevében ma intézkelt sürgőnnyel az övezgyhez; e koszorút pedig, melyet e dobozban hozzád ezimezni bátorkodom, a debreczeni színhárvégylet (melynek elnöke vagyok) küldi a boldogult ravatalára.

Kérlek, vedd pártfogásod alá e szerény borostvánt és juttasd helyére.

Előre is köszöni és üdvözlő kész hived és kartársad. Debreczen, 1899. aug. 4. Komlossy Arthur, főjegyző, polgárm. helyettes.

Politikai hírek.

A közös költségek. A delegációk azidei őszi üléséhez alkalmával ismét a hadügyminiszter lesz az, a ki *óriási követelésekkel fog fellépni.* A múlt évben utólag megszavazott harmincz milliónak évi részletén kívül az ezredek szaporítása, a legénység ellátásának javítása és a tiszti fizetések emelése fogják nagyban megterhelni a közös költségvetést. A mi a katonatisztek fizetés-emelését illeti, a tervezet szerint fizetésjavításban a katonatisztek ezredestől lefelé s a megfelelő rangosztálybeli katonai lelkeszek, hadbírák, orvosok és katonai tisztviselők részesülhetnek. Ezerint ezentul kapna a hadnagy 600 forint helyett 840 forintot, a főhadnagy 720 forint helyett 1020 forintot, a másodosztályú százados 900 forint helyett 1200 forintot, az elsőosztályú százados 1200 forint helyett 1500 forintot, az őrnagy 1680 forint helyett 2100 forintot, az alezredes 2100 forint helyett 2500, illetőleg 3000 forintot, az ezredes 3000 forint helyett 3600 forintot. A tiszti fizetések ilyen emelése a költségekben 6.142.240 forint állandó emelést tesz szükségessé.

Az osztrák bomlás. Komoly politikusi is kételkedni kezdenek abban, hogy képes lesz-e az osztrák kormány a kiegyezési ügyekben elvállalt kölcsönösségi kötelezettségeinek megfelelni. Ez a kérdés annál inkább megfontolandó, mert a kiegyezési törvényeknek nagyobb és biztosabb része még szentesítve nincsen, végrehajtása pedig csak új év utánra van czélba véve. Ilyenek a bank-ra és a valutára vonatkozó törvények, melyek Ausztria részéről nagy összegekre terjedő pénzügyi teljesítményeket tesznek szükségessé. Ha az osztrák kormány nem tenne eleget kötelezőségének, a magyar törvények nemcsak azt teszik a magyar kormány kötelezőségévé, hogy haladék nélkül oly javaslatokkal lépjen a törvényhozás elé, melyek a magyar közgazdasági és pénzügyi érdekeket megóvják, hanem még arra is íratalmazták fel, hogy ha kell, rendeleti uton is rögtön megtegye a szükséges intézkedéseket. Az osztrák bomlás legjobban segíti előbbre a gazdasági és pénzügyi elklőnlítést.

KÜLFÖLD.

A belgrádi statútium.

Belgrád, aug. 5.

A merénylő Knezsevics Györgyön kívül tudvalevőleg Laczkovics volt belgrádi orosz követség szolgálatában a rögtönítelő bíróságnál, hogy a fogva levő radikálisok és az orosz követség és konzulátus ellen tanuszkodjon. Ujjában Uzelácz Péter ügynök, Györgyevics Pál katonai parancsnok Gyurgyevóból jelentkeztek tanuknak. Knezsevics a merénylet előtt Gyurgyevóban volt s Uzelácz Péterrel és Györgyevicsel tárgyalt.

Egy Hadasi Kocsa Popovics Péter nevű gyurgyevói szerb több szerb lapban hosszabb levelet tesz közzé, hogy Uzelácz és Györgyevics felkérték őt, hogy Gyurgyevóból Kara-györgyevics Péter aláírásával írjon több levelet Belgrádba Pasic, Tausanovics és Miholics nevére. Popovics nem fogadta el az ajánlatot, hanem újabb leleplezéseket helyezett kiállításba.

Dreyfus-pere.

Rennes, augusztus 7.

Dreyfus kapitány ügyének végítárgyalása a rennesi törvényszéki épület egy nagyobb termében lesz, s ha bár e terem helyei és

akusztikai viszonyait igen kedvezőtleneknek mondják, s a kormány tetszésére bízta a hadbírósnak, hogy nem kívánja-e a tárgyalást a rennesi gimnázium tágasabb és világosabb dísztermében megtartani: a bírák e mellett maradtak. A sajtó erre méltatlankodott, hogy a gyorsíróinak és tudósítóinak számára főtartott helyekről alig lehet majd valamit hallani és ilyenképpen formailag ugyan nyilvános lesz majd a tárgyalás, de a valóságban zárt. A hadtörvényszék ennek ellenére is megmaradt első választása mellett.

A teremnek három sarkának ajtaja van s a hadtörvényszék ülőhelye felé fordulva, balra ülnek a védők, előttük Dreyfus, jobbra a kormánybiztos, mögöttük két sorban a tanúk, azután a hírlapírók, akik mögött a kiváltságosabb hallgatóság, végül pedig a nagyközönség talál helyet.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus 5.

— **Jókai Mór — E. Kovács Gyulának.** Jókai Mór palmaágakkal díszített hatalmas babérokoszoruját ma reggel helyezte E. Kovács Gyula ravatalára Hegyes Vilmos. A pompás koszorút, melynek nemzeti színű szalagjai gyászfatyollal vannak bevonva és a mely szépségével, s arányával kiválik környezetéből — a ravatal főhelyére tették.

Jókai Mórtól ma levél érkezett Hegyes Vilmoshoz. A koszorús költő megkapó szavakban ad újból kifejezést annak, hogy mennyire mélyen súlytotta le őt a gyász. Egyszersmind jelzi, hogy módot fog találni arra, hogy az elhunyt művész hátrahagyott családja érdekében tegyen valamit.

Jókai Mór megható részvéte, érdeklődése, vigasztalás a gyászoló családnak és bizonyára meleg elismeréssel fogadja azt Kolozsvár közönsége is.

— **Az Újvilág bérlője,** Pjerschy Ferencz ma délelőtt megjelent szerkesztőségünkben Blumau Károly orfeumigazgatóval és bejelentették, hogy bárnagy anyagi áldozatukba kerül, nem tartanak előadást, mert nem tartják a jó érzéssel összeillőnek, hogy mikor az ország legnagyobb színművészt, E. Kovács Gyulát temetik, orfeumi mulatozás zavarja a lesújtó gyászt. A két derék ember önkéntes és kegyeletes elhatározását elismeréssel jegyezzük föl és hozzák a közönség tudomására.

— **Időjárás.** Az orsz. metereológiai intézet 1899. augusztus 4-iki jelentése: Hazánkban eső tegnap sohol sem volt. Az idő általánosan száraz, meleg.

— **A kolozsvári könyvnyomdászok** egyesülete tegnap este renkívüli közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya: E. Kovács Gyula halála volt napirendre tűzve Elhatározatott, hogy a nagy művész ravatalára koszorút helyeznek ezen fölirással: „A nagy művész és írónak” a könyvnyomdászok.

— **Adoma E. Kovács Gyuláról.** Mikor 1862-ben a budapesti Nemzeti Színház tagja lett, meglátogatta szüleit mérki otthonukban. Atyja ekkor már megbátározott ama gondolattal, hogy a fia legalább „fővárosi komédiás.” Az öreg ur örült a viszonylatásnak s ennek örömeire lakomát rendezett, melyre a szomszédok is hivatalosak voltak. És miként az a kis városokban már szokás: a vendégek töviről hegyre megnézték a „komédiás”-t, s ki-kí megette ró a megjegyzését, lakoma közben az egyik vendég odahajolt a szomszédjához és halkán a fülebe sugya, kérdi:

— Ugyan, szomszéd, mondja csak kend, hogy tudhat ez a Gyula gyerek odafele Pest-en ezzel a nehéz termettel kötélen táncolni?

A kisvárosi atyafi ugyanis szentül meg volt győződve, hogy a Nemzeti Színház tagjai is kötélen táncolva, produkálják művészetüket.

— No hallja — választott bölcsen a kérdésre a másik szomszéd hát kend még azt se tudja, hogy a ki Pesten komédiás, az már nem maga táncol a kötélen, hanem a legénye.

— **Erzsébet királyné szobra.** Montreuxból jelenti egy távirat, hogy az Erzsébet királynénak állítandó emlékszóborra beküldött tervezetek közül a szoborbizottság Chiattono luganói szobrászt fogadta el. Ez a pályamű a királynét fatörzsön ülve, nyitott könyvvel az ölében, tekintetét a tengerre irányítva, ábrázolja. A szobrot, mely életnagyságú lesz és carrarai márványból készül, a területi pályaudvar mellett lévő rózsakertben állítják föl. Leleplezése 1900. tavaszán lesz.

— **Temesvár Petőfi ünnepe.** Ez a sokak által még mindig német jellegűnek tartott város szép hazafias ünnepet rendezett 1899. júl. 30-án Petőfi Sándor emlékére a közeli Szabadfalú községben. Itt állott ugyanis 1849-ben Bem tábornoknak Temesvárt ostromló honvédtáborra és itt kapta Petőfi Sándor honvédőrnagynagy kinevezését. E helyen közadakozásból hatalmas márványtáblát helyeztek el és itt folyt le az ünnep első része. Az ünnepet, a melyen mint egy 1500 ember volt jelen, a Hymnusz elénekülésével kezdte azután Homolay Albert üdvözlötte Szabadfalú községe nevében a közönséget. Ezután beszédet mondott még Both Antal, Blaskovich Ferencz orsz. képvis. és mások. Végül a Szózatot énekeltek el és ezzel véget ért az ünnep első része. Innen a szabadfalui temetőbe

vonult a menet, a hol az eltemetett honvédek közös sírja fölé szék emlékoszlopát állítottak. Itt Steiner Károly szerkesztő mondott beszédet. A Szózat elénekülésével ér véget az ünnep, a mely a segessvári és a budapesti után a legnagyobb szabású volt az egész országban.

— **Beleőrült a 14. §-ba.** A Thun-kormány valószínűleg csak bele fog bukni a 14. §-ba, a mi talán nem olyan nagy baj. Komolyabb baj ennél nem igen fogja érni a derék gróft. Hanem az már nagy baj, hogy a 14. §-ba Ausztriában bele is kezdenek bolyondolni az emberek. Legalább tegnap délután a bécsi Lipótvárosban ezt az eredményt mutatta be egy ember, a ki csakugyan áldozatává lett a 14. §-nak. Ez az ember az utcán dühös beszédben panaszzkodott, hogy 14 év óta szociáldemokratá, de nem tapasztalt még olyan alkotmányserést, a minőt elkövettek a 14. §-al és az új czukoradó-életbelepítésével. Ez intézkedések ellen felhívja a tömeget, hogy válaszsza meg őt képviselőnek és akkor ő meg fogja mutatni, mit kell egy embernek tenni, mint képviselőnek. Egy rendőr csakhamar véget vetett az örült szónoklatának és a kapitányságra kísérte. Itt a rendőrorvos elmeavart konstatál rajta s így az örültek házába szállították.

— **Ferdinánd bolgár fejedelem Magyarországon.** Mint minden évben, az idén is eljött Ferdinánd fejedelem családjával felső magyarországi birtokaira pihenni. Ezt a vidéket nagyon megszerette és nagy örömmel tölti itt rövid időt. De a mint Tátrafűretről táviratozzák, nem tud pihenni a fejedelem. Százával érkeznek hozzá a világ minden részéből táviratok és a tengeri távirat feldolgozása több órát vesz naponként igénybe. A kis trónörökös azonban nagy kedvvel járja be a környékbeli bányákat és kohókat és kitünően mulat. A kis herceget a környék népe is hamar megszerette.

— **Magyarországi románok kitiltása Bukovinából.** A bukovinai kormány az utóbbi időben erősen üldözi a tulzó románok pártját, különösen e párt legagilisabb tagjait, a cernoviczi teológiai fakultás magyarországi hallgatóit. Csak nem rég tiltották ki mindörökre Bukovinából Popoviciu-Deseanu aradi származású teológust, a ki különösen a hazafias gondolkodású Cimperovicu pátriárkát támadta, most pedig, mint cernoviczi levelezőnk jelenti, Bourguignon kormányzó, a tulzó románok legerélyesebb üldözője, dr. Branice Valért tiltja ki Bukovina területéről. Branice ki a Temesvártól megjelent s már megszűnt Drepteanak volt a szerkesztője, mostanig a cernoviczi egyetemen hallgatta a teológiát s szerkesztette egyuttal a bukovinai tulzó román hivatalos organumát, a Pátriát. E lap az utóbbi időben a legféltelenebbül támadta meg Bourguignon kormányzót, mivel ez a románok ellenében a ruténeknek kedvezett, támadásai oly vehemensek voltak, hogy a bukovinai cenzura husz egymásután következő számát konfiskálta. Branice legutóbb Panteoulidzev cernoviczi orosz konzul befolyását s az austriai belügyekbe való illetéktelen beavatkozását kezdte feszegetni a Pátriában, melymiatt azt újolag konfiskálták, szerzője ellen pedig ki azonban időközben Bukovinából eltávozott megindították a kitiltási eljárást.

— **Kilencz millió a Margitszigetért.** Egy angol konzorecium kilencz millió frankot ajánlott föl József főherczegnek a Margitszigetért. A társaság nemzetközi világ-fürdővel akarja tenni a szigetet, első sorban közparkokkal veszi körül, hogy előtér ellen biztosítsa, aztán egy részén villákat, más részén nagyméretű modern fürdő- és szállóépületeket akar emelni több millió költséggel. József főherczeg, ki a szigetet annak idején tudvalevőleg három millió forintért kínálta a fővárosnak, még nem határozott az ajánlat elfogadására felől.

— **A váci püspöki szék.** A Schuster Konstantin püspök halálával megüresedett püspökség betöltésére vonatkozólag mindenfelől érkeznek már hírek, a melyek egyik-másik egyházi személyiség mellett igyekeznek propagandát csinálni. Így arról értesülünk, hogy az esztergomi aulában leginkább Kisfaludy A. Béla jelöltségéről beszélnek, kormánykörökben gróf Széchenyi jááki apátnak adják a legtöbb esélyt, míg Bécsben Belopotoczky Kálmán tábori püspök kinevezését várják. A gróf Majláth Gervázy nevével kapcsolatos hírek — úgy látszik — időelöttiek voltak, a minthogy ma is csak az bizonyos, hogy a váci püspökség nem sokáig lesz üres, mert az elhunyt püspök oly rendezetten hagyta hátra meggyét, hogy az utód kinevezésének semmiféle akadályja sincs.

— **Világrekord a kongresszusok terén.** A jövő évben, a párisi kiállítás idején állítólag 105 kongresszust tartanak a fővárosban. A legnemesebb irányú kongresszusok egyike kétégyikül a rabszolgakereskedés ellen küzdők lesz, melynek elnökül Wallon szenator, a mostani francia alkotmány teremtője van kiszemelve. Százöt kongresszus egy évben, egy helyen: valóban ez csak Párisban eshetik meg.

— **A spiritizmus diadala.** Berlin északnyugoti részében, a régi Moabit-város részben egy fogorvos működik, a ki rövidesen nagy hírnévre vergődött. Nem esuda, mert olyan segédje van, a ki csak a hatodik érzékünkkel foghatunk fel, se lakást, se kosztot, se fizetést nem kíván. Ugy jelentik Berlinből, hogy egy spiritiszta újság is foglalkozik az esettel és elmondotta egy foghúzásnak a történetét, a melyben a szellem-asszisztens is közreműködött. Egy Sch. Mina

nevű asszony volt a páciens s éppen leült az operálozókba, a mikor meglepő dolog történt. A műszeres asztalkáról hirtelen föl-emelkedett egy fogó és ivalakban csörrenve az orvos felé repült. A dolog igaz voltáról úgy az orvos, mint Sch. asszony az aláírásával kezesekedik. Ezek után már csak csunya-ság volna a kététkedés.

— **A székely leányok sorsa.** Megemlékeztünk mi is több ízben a székely leányok érdekében tanusított mozgalomról, melynek czélja lett volna a székely leányoknak Romániába való kivándorlását és ottani erkölcsi romlását megakadályozni és a fiatal leányoknak Magyarországon megfelelő alkalmazást szerezni. Több család is óhajtott székely leányt magához fogadni, mint levelezőnk írja, az odaváló gazdasági egyesület kiküldte titkárait a székelyek közé, hogy cseledeleányokat toborozzon. — Ott azonban arról győződött meg, hogy a debreczeni gazdaszonyoknak egyetlenegy székely leányt sem vihet. Háromszék, Csik- és Székely-Udvarhely megyék intőző körei egyértelműleg oda nyilatkoztak előtte, hogy az Oláho-szágba kivándorló székelység sorsa nem oly szomorú, kétségbeeső és nem oly káros, a hogy azt a Királyhágon innen hiszik. Mert a kivándorlók 90 százaléka, mielőtt egy kis tőkét gyűjtött, visszahozza a honvágy. Oláhországban pedig sokkal jobban fizetik őket, mint itthon, ezért is nehéz volna ezt a kivándorlást az Alföldre terelni. Azonkívül ma már, mikor új és új gyárak keletkeznek a székelyföldön is, ott nincs munkásföldeség.

— **Két tanítónőképződei** növendék a képezde mellett, teljes ellátásra fölvetetik. Levelek: Erdélyi Gyuláné urnőhöz intőzők: Hosszu-utca 7. szám. Kolozsvár.

— **Kiadó szállás.** Bel-magyar utca 47 sz. a. egy földszinti utcai lakás kiadó. E lakás 4 nagy és egy kisebb szobából, két fürdőből, két előszobából és mellékhelyiségekből áll. Az udvaron kiskert is van. A konyhában vízvezeték. Ara vízdíjjal és szemétki-hordási adóval összesen 650 ft.

Gyászrovat.

Veress Sándorné, szül. Boros Róza élete 23-ik boldog házassága 4-ik évében folyó hó 4-én reggel három órakor Kolozsvárt meghalt. Temetés folyó hó 6-án d. u. 5 órakor lesz Lázár-u. 15. sz. a. lakásáról. Gyászolják: Veress Sándor mint az elhunyt férje, gyermekek Veress Margitka. Öv. Boros Mihályné Veres Péter és neje szül. Péter Julianna mint bánatos szülők. Boros Ilka és Zsuzsika testvérei és számos rokonok.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

Hegedüs Osztenében.

Budapest, aug. 5.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter családjával együtt ma délben négy heti fürdőhasználatra Ostendébe utazott. A miniszterium ügyeit azonban a miniszter onnan is intézni fogja, mely czélból a fontosabb ügyiratokat utánna küldik, úgy hogy távolléte miatt az ügymenet semmiféle fennakadást sem fog szenvedni.

Szakértekezlet.

Budapest, aug. 5.

Tegnap délelőtt 11 órakor volt a kereskedelemi miniszterumban a Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter által elrendelt termelési statisztika érdekében az utolsó értekezlet. A tizenkét főcsoport vezetőivel és a mellőlők rendelt felvevő közegekkel folyt a tanácskozás, melynek rendjén a részletes utasítás és az egyes csoportok beosztása került megbeszélésre. Ezen tanácskozás alapján a tényleges felvételek e hó 7-én az egész ország területén egyszerre megindulnak, úgy hogy előreláthatólag maguk a helyszíni felvételek ez évi október-november hóig készek lesznek, s ezután kezdődik az anyag részletes feldolgozása.

Incizdencia a templomban.

Nyíregyháza, aug. 5.

Kinos jelenet folyt le a máriapócsi híres bucsujáró hely templomban. Midőn ugyanis a templom tömve volt a vidékről összesereglett bucsusokkal Szőke János dr. kórovrós több vendégével a templomba égő szivarral ment be. Az isteni tisztelét végző pap figyelmeztette az orvost, hogy ilyesmit tennie nem szabad, nem illik, mire az orvos feleselni kezdett a pappal, a mi olyan viselkedést szült az ájtatoskodó közönségben, hogy az orvost megakarták verni. A botrányos viselkedést feljelentették a nyírbátori kir. járásbírósnak, melynek lefolyását igen nagy érdeklődéssel várják.

Öngyilkosság.

Székesfehérvár, aug. 5.

Schwartz Izidor 38 éves magánzó tegnap délben lakásán czellővő pisztolyával föbe lötte magát. Egykor szép vagyona volt, nagy házat vitt és beutazta Afrikát is, de 3 év előtt a börtönrach tönkre tette. Azóta vagyona romjaiból éldogelt. Életben maradásához kevés a remény.

Itélet párbaj-ügyben.

Balassa-Gyarmat, aug. 5.

Mult év márczius 17-én Holéner Béla és Klein Izidor Losoncson kardpárbajt vívtak, mely Koléner halálos megsebesülésével végződött. Ma volt a balassa-gyarmati törvényszék ez ügyben a végtárgyalás. Kleint egy évi államfogházra ítélték, míg Hertsko Jenő dr. Sacher Aladár és ifj. Beniczky Kálmán segédekét felmentették. Az elítélt, a védő és a királyi ügyész felebbeztek.

A királynál.

Ischl, aug. 5.

Krieghammer báró hadügyminiszter és Bylandt gróf közoktatásügyi miniszter tegnap reggel ideérkeztek, ki-hallgatáson voltak és azután részt vettek a királyi családi ebédjében.

Iparmozgalom.

Bécs, augusztus 5.

A Wiener Allgemeine Zeitung jelenti: A kereskedelmi miniszterium az ipartanács vámtügyi szakosztályának és a kereskedelmi és iparkamarák képviselőinek véleménye alapján már összeállította a kereskedelem- és vámpolitikai adatok összegyűjtésére szánt kérdőíveket, a melyek most a kereskedelmi és iparkamarákhoz kerülnek, a melyek az iverk szétküldésével, továbbá az anyag összegyűjtésével, rendezésével és esetleg kiegészítésével vannak megbízva. A kereskedelmi miniszter fölslőltotta a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy figyelmeztesse az érdekelteket ennek az adatgyűjtésnek a fontosságára és biztosítsák az érdekelteket netalán aggodalmaik elosztása végett, hogy az összegyűjtött anyagot kizárólag kereskedelem politikai célokra fogják fölhasználni és szigoruan titokban tartják. Ezzel az általános összeírással semmikép sem akarnak előbe vágni az illetékes tényezőknél, különösen a kereskedelmi és iparkamarák ama jogának, hogy álláspontjukat, illetőleg véleményüket a vámt- és kereskedelempolitikai kérdésekről kifejezésre juttassák. A kereskedelmi miniszterium ennek okáért főtartotta magának azt a jogot, hogy szükség esetén újra a kereskedelmi és iparkamarákhoz forduljon.

Az interparlamentáris konferencia.

Krisztinánia aug. 4.

Az interparlamentáris békekonferencia elfogadta Pandolfi indítványát, a mely kifejezi azt az óhajtat, hogy olyan diplomaciai konferenciákat, mint a milyen először Hágában Miklós csász meghívására, lehetőleg gyakran tartsanak, hogy az állandó választott bíróság elve a nemzetek közt, a mennyire lehetséges alkalmazható legyen.

Vasuti katasztrófa.

Bécs, aug. 1.

A déli vasut a következő kommunikét teszi közzé: A július 31-én Grafenstein mellett történt vonatkicsiklás okát illetőleg a helyszínen végzett szakvizsgálat konstataulta, hogy a felépítmény a legjobb karban volt. Mind az aczél sineket, mind a talpfákat és a kavics-építményt a bírósági szakértők és az osztrák vasutak főfelügyelőségének kiküldött tisztviselője is a legjobb karban találta. A kiciklás oka tehát nem kereshető a felépítmény valamely hibájában. A közlekedési eszköz illetőleg konstataáltak, hogy ugy a két gőzmozdony, mint a gyorsvonat összes kocsijai a legjobb karban voltak. A menetrendben előírt 58 km. sebességnél gyorsabb menetet volt konstataható. E szerint nem tehető fel más, mint, hogy a sínpar deformációját a vonatoknak a rövid és gyors kanyarulatnál való erősebb ingadozása okozta, feltéve, hogy nem forog fenn büntény, a mely azon az elhanyagot helyen, a hol a kiciklás történt, mindenesetre könnyebben volt elkövethető, mint bárhol másutt. A kommuniké végül a leghatározottabban visszautasítja azt az állítást, hogy a szerencsétlenséget valamely súlyos mulasztás okozta.

Teleszky István halála.

Budapest, aug. 5.

Teleszky István ma meghalt.

Szell Kálmán Bécsben.

Budapest, aug. 5.

A miniszterelnök a reggeli vonattal Bécsbe utazott.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYAR MÍHÁLY.

NYILTÉR.

G Y A K O R N O K,

a ki kereskedelmi akadémiát végzett és szép írással bír, alkalmazást nyer

a Fonolóre Posti Biztosító-Intézet erdélyrészi vezérigynökségénél.

Sz. 18063—1899

711. 1—3

Árlejtési hirdetmény.

Kolozsvármegye székháza hivatalos helyiségeinek fűtésére az 1899—1900. évben szükséges 800, azaz nyolczszáz köbméter tüzfű szállítást **folyo év szeptember hó 12-én délelőtt 10 órakor** a vármegye székházánál tartandó versenytárgyaláson a legjuttányosabb ajánlattevőnek ki fog adatni.

Vállalkozni szándékozókat felhívom, hogy a versenytárgyalásra kitűzött határidő előtt a vármegye székházának udvarán 2, azaz kettő köbméter mintafűtő beszállítva, 80 frt. bántaróval ellátott bályeges zárt ajánlatot a hozzá **folyo év szeptember hó 12-én d. e. 10 óráig** annyiál inkább adják be, mivel a később beérkező ajánlatokat nem fogom figyelembe venni.

A részletes árlejtési feltételek a II-ik aljagyzói irodában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvármegye alispánjától.

Kolozsvárt, 1899 július hó 1-én, az alispán szabadságon:

Csiszár Gyula,
főjegyző.

Sz. 21216—1899 tan.

708. 1—3.

Bérlet hirdetés.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező széchenyi-téri 12. és 13. sz. házastelek **f. évi augusztus hó 10-én délelőtt 10 órakor** a városház közgyűlési termében tartandó nyilvános árverésen bérebe fog adatni.

1. A bérleti idő kezdődik 1899. évi október hó 1-én és tart (3) három évig.

2. Kiküldési ár az évi bér 605 frt, azaz hatszázöt forint.

3. Árverezők a kiküldési ár 10 százalékát kötelesek bántarópénzzel letenni.

4. Írásos zárt ajánlatok az árverés napjáig a városi Tanácshoz küldendők.

Az árverési feltételek és szerződési pontozatok megtekinthetők a városház 6. számú szobájában.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1899 évi augusztus hó 4-ikén tartott üléséből.

Dr. Nagy Mór,
h. polgármester.

Sz. 21215—1899 tan.

709. 1—3.

Bérlet hirdetés.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező kultorda-utca 9. sz. ugynevezett kőfaragó telek **folyo évi augusztus hó 10-én délelőtt 11 órakor** a városház közgyűlési termében tartandó nyilvános árverésen bérebe fog adatni.

1. A bérleti idő kezdődik 1899. évi október hó 1-én és tart (1) egy évig.

2. Kiküldési ár az évi bér 500 frt azaz ötszáz forint.

3. Árverezők a kiküldési ár 10 százalékát kötelesek bántarópénzzel letenni.

4. Írásos zárt ajánlatok az árverés napjáig a városi Tanácshoz küldendők.

Az árverési feltételek és szerződési pontozatok megtekinthetők a városház 6-ik számú szobájában.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1899 Augusztus 4-én tartott üléséből.

Dr. Nagy Mór,
h. polgármester.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

A Szent-Erzsébeth Aggháznak a kolozsvári határon levő szántóföldjei és kaszálói közárverezés útján folyó évi augusztus hó 27-én d. u. 2 órakor az Aggház épületében (Szt.-péteri templommal szemben) folyó évi szeptember 29-től kezdődőleg 6 egymásután következő évre haszonbérbe fognak adatni.

Kolozsvár, 1899. évi augusztus hó 4-én.

704. 2—3

A Szt.-Erzsébet aggház gondnoksága.**Árverési hirdetmény.**

A Kolozsvárt elhalt Menyhart Gergelyné, Balázs Erzsébet hagyatékához tartozó következő ingatlanok:

1. a kolozsvári 1817 sz. tjkvben A + 1. rdsz. 2513. hrsz. a. bejegyzett s Linczeg-utca 5. házszám alatt fekvő házastelek 11,000 frt becsárban, mint kiküldési árban;

2. a kolozsvári 1817 sz. tjkvben A + 2. rdsz. 2514. hrsz. a. bejegyzett s Linczeg-utca 7. házszám alatt fekvő házastelek 7000 frt becsárban, mint kiküldési árban;

3. a kolozsvári 842. sz. tjkvben A + 1. rdsz. 2494. hrsz. a. bejegyzett s Földő-utczában 6 házszám alatt fekvő házastelek 2200 frt becsárban, mint kiküldési árban nyilvános önkéntes árverésen elfognak adatni s az árverésnek árvaszék hivatali helyiségében (belkírálv-u. 15. sz. a.) leendő foganatosisására **1899 év augusztus hó 7. napjának d. e. 9 órája** tűzött ki.

Árverési feltételek az árvaszéknel a hivatalos órák alatt megtekinthetők. 681. 3—3

263—1899

710. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó e-nel közhírré teszi, hogy a moosi kir. járásbírósnak 1898 évi 855 sz. végzése folytán Koleszár Sándor ügyvéd által képviselt Gombos Sándor felesége részére Agghási Gábor alperes ellen 889 frt — kr. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítés végrehajtás folytán alperestől 1898 április 30-án lefoglalt 520 forintra becsült ingóságokra a moosi kir. járásbírósnak 1899 évi V. 131/2 sz. végzésével a további a járás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglalatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítés jogot nyertek volna az árverést M. frátán alperes lakán leendő megtartása határidőül 1899. évi augusztus hó 12. napján délelőtt 10 órája kitűztetik, a mikor a bíróságilag lefoglalt 4 ökr, 2 tehén és 1 borjú legtöbbet ígérőnek, készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsárban alul is el fognak adatni.

Felhívom mindazok, kik az árverezendő ingóságok vételárából a végző követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a menyiben rá zükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár felölésére fognak utaltatni.

Kelt Mooson 1899 évi július hó 22. napján.

Ferenzy György
kir. bír. végrehajtó.

Ügyvédjelölt,

aki a román- és német nyelvet sző és írásban bírja, 1899. Szeptember 1-ére irodát keres.

Czime a kiadó-hivatalban megudható.

702. 3—3.

Eladó ház.

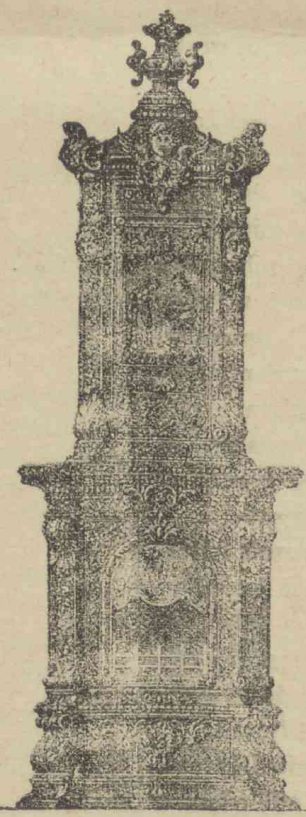
Kolozsvárt Unió (B. monostor) és Rózsa utca sarkán.

A mai korak megfelelőleg épült, adómentes egy emeletes ház, melyben a lakószobák parket és tapaszok. Két üzlethelyiség, nagy balkon, fürdő-szoba, az egész házban vízvezeték és csatornázás, s. b. igen krd. ezó feltételek mellett **eladó.**

Értekezhetni a házban **Salamon Sándor** b. úrnál.
646. 3—10

Legnagyobb kályha raktár.

Legnagyobb kályha raktár.

Ugy minőségben, mint szépség tekintetben össz. hasonlíthatatlanok a

Kozel F. József

417.14 32 féle czég

Kolozsvárt, Unio- régi belmonostor-utca) 7. sz.

Hires kályha kemenczéi.

Asztal és disz-kandallók, továbbá porcellán, majolika és ó-német kályhák, takarékos tüzhelyek, fürdő kádak, kemenczefal burkolatok stb.

Minden e szakmába vágó munkálatok saját szerelők által csinosan és jó állás mellett eszközöltenek.

Erdély legnagyobb kályha-harakatára.

Telefon 398. szám.

Legajánlhatóbb kályha raktár.

Első erdélyi kávé szétküldési raktár!

Kizárólagos szétküldés Kolozsvárról!

KÁVÉ

5 kilós zsákokban bérmentve.

ÁRJEGYZÉK.

	frt	kr.
1 kiló Santos válogatott	1	20
1 kiló Jamaikai jóízű erőteljes	1	36
1 kiló Guatemala finom igen ajánlható	1	54
1 kiló Portorico középszerű finom	1	68
1 kiló Portorico legfinomabb erős nagyszemű	1	86
1 kiló Ceylon finom	1	76
1 kiló Ceylon nagyszemű igen finom	1	98
1 kiló Cuba nagyszemű legfinomabb	2	08
1 kiló Aranyjáva zamatos	1	96
1 kiló Mocca valódi arabiai	1	98
1 kiló Gyöngy finom minőség	1	86
1 kiló Gyöngy nagyszemű kiváló minőség	2	16

Postán utánvétellel vagy a pénz előleges beküldésével küld

PAPP LÁSZLÓ

Kolozsvárt, Theologia-épület. Telefon 212.

570.17 52.

Egy öt kilós szállítmány összeállítható többféle kávéfajokból is.

Transito nagy raktár Triestben!

1 méter új minta jó mosó carton	—13 kr.
1 méter francia atlasz szatín	—32 kr.
1 méter francia jó mosó carton	—22 kr.
1 méter ruhazövet	—24 kr.
1 méter ruhazövet divatos 120 cm. széles	—48 kr.
1 méter ruhazövet angol 120 cm. széles	—115 kr.
1 méter zellin és szöttes	—20 kr.
1 méter fulárd szatín	—12 kr.
1 méter sifon	—15 kr.
1 vég rumburgi vászon	—550 kr.
1 vég kreász vászon	—450 kr.
1 garnitúra 6 személynek damasz teríték	—320 kr.
1 garnitúra 6 személynek kávé teríték	—140 kr.
1 garnitúra 2 ágy és asztal bordó teríték	—440 kr.
1 bordó függöny	—125 kr.

Verseny-

1 pár gyermek félcipő	—50 kr.
1 pár magas szárú bőrcipő	—95 kr.
1 pár női bőr czugos cipő	—235 kr.
1 pár női zergebőr czugos cipő	—350 kr.
1 pár női lakbőr czugos cipő	—380 kr.
1 pár női kesztyűbőr czugos cipő	—440 kr.
1 pár női kivágott fényesbőr cipő	—150 kr.
1 pár női kivágott lakbőr cipő	—180 kr.
1 pár férfi czugos bőrcipő	—250 kr.
1 pár férfi czugos borjúbőr cipő	—320 kr.
1 pár férfi czugos bőrcipő	—240 kr.
1 pár férfi hegyászó bőrcipő	—300 kr.
1 pár gyerek hegyászó cipő zergebőrből	—160 kr.
1 pár leány hegyászó bőrcipő	—200 kr.

Borostyán padlómáz

A FRITZE-féle

ige tartós és fényes

A FRITZE-féle

6 óra alatt megszárad

A FRITZE-féle

a leghasznosabb padlófesték 1 kg. elegendő 16 n. méter bevonására!

Főraktár: **Burger Frigyesné!** Drogeria,

Kolozsvár, főtér.

260 20—20

Kohn Lajos és Társa

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós (belhid-utca) 24. a posta-palota mellett.

1 fű posztó kalap	—70 kr.
1 fű finomabb posztókalap	—140 kr.
1 férfi lágy posztókalap	—95 kr.
1 férfi lágy posztókalap	—170 kr.
1 kemény posztókalap	—180 kr.
1 kemény finom posztókalap	—300 kr.
1 férfi Sifon ing	—95 kr.
1 férfi Sifon ing finomabb	—145 kr.
1 férfi Sifon ing legfinomabb	—200 kr.
1 férfi Sifon ing selyem elövel	—190 kr.
1 női Sifon ing	—60 kr.
1 női Sifon ing finomabb	—130 kr.
1 gyermekkosci négy kerekű	—520 kr.
1 utazó kosár	—380 kr.

707. 1—4

stb. stb. stb.

Különlegességek.

1 pár női chevrabőr félcipő	—360 kr.
1 pár női chevrabőr czugos cipő	—540 kr.
1 pár női chevrabőr fűzős debadu	—460 kr.
1 pár női chevrabőr gombos cipő	—460 kr.
1 pár női fényes zerge fűzős cipő	—420 kr.
1 pár női fényes zerge fél fűzős cipő	—440 kr.
1 pár női fényes zerge fél gombos cipő	—250 kr.
1 pár női fényes zerge fél gombos cipő	—300 kr.
1 pár férfi karlsbadi czugos cipő	—450 kr.
1 pár férfi kesztyűbőr czugos cipő	—480 kr.
1 pár férfi hegyászó cipő	—470 kr.
1 pár férfi chevrabőr czugos cipő	—620 kr.
1 pár férfi lakbőr hegyászó cipő	—540 kr.
1 pár férfi lakbőr czugos cipő	—480 kr.

árjegyzék.

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt